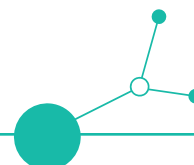

KONCEPT REGIONALNE KAMPANJE

x-Inno Radar - Gorenjska, Slovenija

Različica 1

08 2024

D.1.2.2

Obdobje poročanja 2, osnutek: februar 2025,
končna različica: maj 2025.

BSC Kranj
(PP 6.)

Kontaktna oseba: Nives Justin

Elektronska pošta: nives.justin@bsc-kranj.si

Telefon: 0038640 746467

A. English summary

The Gorenjska region is undergoing a strategic shift from a traditionally industrial economy towards a more digital, service-oriented, and innovation-driven future. Anchored in strong manufacturing and tourism sectors, the region faces pressing challenges such as an ageing workforce, skill mismatches, and fragmented learning ecosystems. To respond to these transitions, the x-Inno Radar initiative mobilises regional actors to develop, align, and promote soft skills—especially transversal, entrepreneurial, and maker competencies—as key levers for regional resilience and transformation.

This concept presents why soft skills matter for Gorenjska, where the main challenges lie, and how we are addressing them through concrete pilot actions that connect people, skills, and regional development. It is co-created with regional stakeholders, aligned with the Regional Development Programme 2021–2027, and reinforces the implementation of Slovenia's Strategy of Sustainable Smart Specialisation (S5).

While Gorenjska benefits from dynamic local actors and project-driven activity, soft skills development remains decentralised, short-term, and inconsistently embedded into formal education and workforce systems. Tourism and some industrial SMEs exhibit practical soft skills application (e.g. communication, teamwork), yet systemic structures—like dual education, apprenticeships, and coordinated employer engagement—are underdeveloped.

Screening results reinforce this picture. According to expert input, **critical thinking (53%), communication (47%), and intercultural competence (47%)** are the most urgently needed soft skills. Despite being commonly used in practice, **29% of surveyed individuals still wish to improve communication, and 24% problem-solving**, suggesting persistent gaps in proficiency. **65% of experts** observe rising demand for soft skills in their work environments, and **82% agree** that individual capacities vary significantly indicating a lack of equal access and systemic delivery.

Insights from the broader public (simple survey) show that:

- **72%** rely on communication,
- **62%** on teamwork,
- **77%** on problem-solving in their daily work.

Yet, **29%** still wish to improve communication, and **24%** problem-solving, underlining ongoing needs even for widely applied competencies.

Key gaps include:

- **Lack of systemic integration of soft skills** in formal education and training, especially in vocational pathways, where transversal competencies are not consistently embedded.
- **Limited opportunities for practical, hands-on experience** among youth due to the absence of dual systems and weak links between schools and employers.
- **Fragmented and project-dependent initiatives**, which lack long-term continuity, coordination, and strategic alignment at the regional level.
- **Insufficient recognition of the value of soft skills** by employers and institutions, particularly in traditional industrial sectors.
- **Limited accessibility of soft skills development formats** for underrepresented groups, such as older adults, the long-term unemployed, and youth in peripheral areas.

To address these challenges and test innovative models, Gorenjska is implementing three pilot actions under x-Inno Radar:

1. Pupils for Pioneers

An open call for school-aged youth to propose and implement community-focused micro-projects, supported by training, mentorship, and micro-grants. The initiative fosters self-initiative, civic engagement, and entrepreneurial spirit among primary and secondary school students, while promoting real-world problem solving and project planning.

2. Society Seedbed – Friday Skillscapes

A series of three public interventions, held during the summer event Kr petek je, transforming the city square into an open, participatory space for soft skill activation. Citizens of all ages will engage in informal workshops and creative formats promoting empathy, communication, initiative, and collaboration. Feedback and impressions will be collected and shared across partner regions.

3. Expats for Home

In collaboration with EURES Gorenjska and the VTIS association, this pilot maps and engages Slovenians with international experience. Through flexible formats (e.g. lectures, mentoring, online storytelling), the pilot brings globally developed soft skills back to the region and promotes long-term collaboration between expats and local institutions. At least five engagement activities will be carried out.

All activities are aligned with the priorities of the Gorenjska Regional Development Programme 2021–2027 and the S5 strategy, particularly in promoting entrepreneurship, digitalisation, and territorial cohesion. BSC Kranj, together with development agencies RA SORA and RAGOR, ensures strategic coordination and facilitates connections across education, public administration, and the business sector.

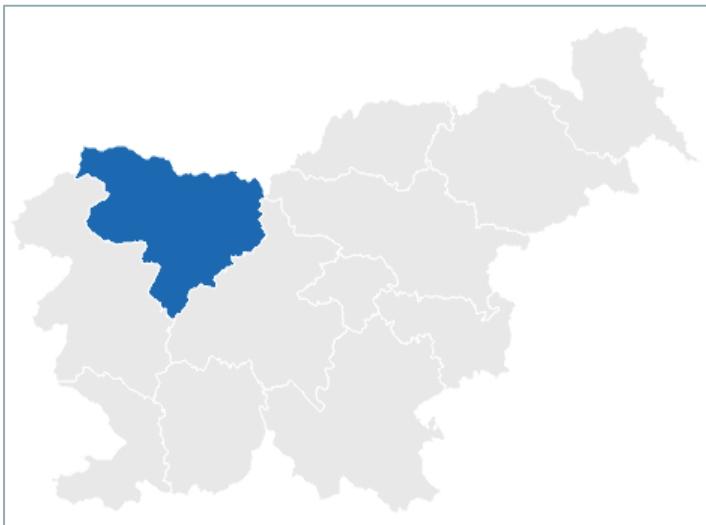
Through x-Inno Radar, Gorenjska not only strengthens its internal capacities but also contributes to transnational exchange, testing and scaling up regional models for soft skill development. This supports broader objectives of building a resilient, future-ready regional ecosystem capable of navigating industrial transition with inclusion, creativity, and confidence.

B. Uvod

Gorenjska, nekoč eno najbolj industrijsko razvitih območij v Sloveniji, ima močno industrijsko bazo, ki je zakoreninjena v panogah, kot so jeklarstvo, strojništvo, tekstilstvo, lesarstvo, gradbeništvo in energetika. Te panoge, ki so pretežno v majhnih in srednje velikih mestih, so se od devetdesetih let prejšnjega stoletja soočale s pomembnimi strukturnimi spremembami. Danes Gorenjska doživlja temeljito preobrazbo, saj se iz tradicionalne industrijske ureditve preusmerja v bolj digitalno in storitveno usmerjeno gospodarstvo, usklajeno s strateškim ciljem postati "pametna Gorenjska".

Kljub svoji zgodovinski moči na področju proizvodnje in tehnoloških inovacij se Gorenjska sooča z izzivi, ki jih prinašajo svetovni gospodarski trendi, digitalni in zeleni prehod ter regionalne strukturne pomanjkljivosti. Zanašanje zgolj na tehnološki napredek in zahtevna znanja in spretnosti ne zadostujejo več za zagotavljanje odpornosti in konkurenčnosti. Za uspešno krmarjenje po teh zapletenih spremembah mora regija razviti vrsto mehkih veščin. Te spretnosti so bistvene za spodbujanje ustvarjalnosti, sodelovanja in prilagodljivosti, kar podjetjem, izobraževalnim ustanovam, upravam in skupnostim omogoča učinkovitejše odzivanje na nove izzive.

Potreba po izboljšanju mehkih veščin na Gorenjskem presega le gospodarsko konkurenčnost. Mehke veščine so bistvene za trajnostni regionalni razvoj, spodbujanje inovacij in gradnjo odpornih skupnosti. Kot regionalna razvojna agencija in njena poslovna enota Kovačnica - podjetniški inkubator Kranj - imamo ključno vlogo pri tej preobrazbi. Skupaj z drugimi deležniki aktivno podpiramo razvoj znanj in spretnosti, podjetniškega duha in inovacijskih ekosistemov. S strateškim vključevanjem mehkih veščin v regionalne izobraževalne, gospodarske in tržne sisteme dela, pobuda x-Inno Radar, opolnomoča gorenjsko delovno silo in skupnosti, da se prilagodijo razvijajočim se gospodarskim zahtevam ter zagotovijo dolgoročno rast in socialno kohezijo.

C. Regionalna analiza - ozadje in mehke veščine

1. Družbeno-gospodarsko ozadje regije

Gorenjska, ki se nahaja na severozahodu Slovenije, je tradicionalno znana po svoji močni industrijski bazi, zlasti v jeklarskem, strojnem, tekstilnem, lesnem, gradbenem in energetskega sektorju. Te panoge so v preteklosti spodbujale gospodarsko rast in zaposlovanje v malih in srednje velikih mestih v regiji. Vendar so strukturne spremembe od 90. let prejšnjega stoletja skupaj s svetovnimi gospodarskimi trendi bistveno vplivale na industrijsko krajino Gorenjske in zahtevale strateški premik k bolj digitalnemu in storitveno usmerjenemu gospodarstvu.

Po socialno-ekonomskih kazalnikih je Gorenjska ena bolj razvitih slovenskih regij z razmeroma visoko stopnjo zaposlenosti in raznoliko industrijsko strukturo. Kljub temu se regija sooča s številnimi izzivi:

- **Staranje delovne sile:** tako kot drugi deli Slovenije se tudi Gorenjska sooča z demografskimi spremembami, saj se prebivalstvo stara, delovna sila pa se zmanjšuje. Pričakuje se, da se bo ta trend še okrepil, kar predstavlja izziv za dolgoročno gospodarsko rast in produktivnost.
- **Izobrazbena raven in razpoložljivost znanj in spretnosti:** čeprav ima regija trdne izobraževalne temelje z razmeroma visokim deležem diplomantov srednješolskega izobraževanja, je opazna vrzel na področju terciarne izobrazbe. Na Gorenjskem ni močne prisotnosti visokošolskih ustanov, kar omejuje možnosti za napredni razvoj spretnosti in prenos znanja. Ta izobrazbena vrzel prispeva k pomanjkanju visokokvalificiranih delavcev, zlasti na področju digitalnih in podjetniških kompetenc.

- **Inovacijska sposobnost:** Gorenjska je v primerjavi z drugimi slovenskimi regijami po inovacijski zmogljivosti zmerno uspešna. Regija ima sicer dobro razvito proizvodno bazo, vendar se v veliki meri zanaša na tradicionalne panoge. Inovacijske dejavnosti poganjajo predvsem večja podjetja, medtem ko mala in srednje velika podjetja (MSP) izkazujejo omejeno vključenost v raziskave in razvoj (R&R). Ta razlika ovira sposobnost regije, da v celoti izkoristi nastajajoče gospodarske priložnosti, povezane z digitalno preobrazbo in trajnostjo.
- **Gospodarski prehod in strukturne spremembe:** Gorenjska trenutno doživlja zapleteno gospodarsko tranzicijo, saj se iz tradicionalne proizvodnje preusmerja v gospodarstvo, ki bolj temelji na znanju in je usmerjeno v storitve. Ta premik je posledica potrebe po prilagajanju globalnim gospodarskim spremembam, digitalizaciji in zahtevam zelenega prehoda. Vendar se regija sooča s strukturnimi pomanjkljivostmi, vključno s pomanjkanjem podjetniške kulture, omejenim dostopom do tveganega kapitala in slabo razvitim inovacijskim ekosistemom.

2. Povzetek regionalne strategije RIS3 in kratka analiza

Slovenska strategija trajnostne pametne specializacije (S5) je nacionalni strateški okvir, namenjen spodbujanju gospodarske preobrazbe, krepitvi inovacijskih zmogljivosti in spodbujanju trajnostne rasti. Usklajena je s prednostnimi nalogami EU za pametni, trajnostni in vključujoči razvoj ter izkorišča edinstvene prednosti in konkurenčne prednosti Slovenije. Strategija podpira prehod na »na znanju temelječe gospodarstvo« s spodbujanjem konkurenčnosti, produktivnosti in socialne kohezije.

Strategija S5 poudarja pomen razvoja znanj in spretnosti v podporo digitalni preobrazbi, zelenemu prehodu in modernizaciji industrije. Izraz "mehke veščine" sicer ni izrecno uporabljen, vendar se povezane kompetence imenujejo **nematerialni kapital**, **veščine prihodnosti** ali **veščine 21. stoletja**. Te spretnosti so postavljene kot ključni dejavniki ustvarjalnosti, inovativnosti in prilagodljivosti, ki so nujni za obvladovanje globalnih tržnih trendov in družbenih sprememb. Ključne poudarjene kompetence vključujejo prilagodljivost, podjetniške spretnosti in digitalno pismenost.

Strategija S5 implicitno poudarja pomen več mehkih veščin, ki so pomembne za gospodarsko in družbeno preobrazbo Slovenije, vključno z:

- **Prilagodljivost in vseživljenjsko učenje:** Priznavanje potrebe po stalnem razvoju spretnosti, da bi se odzvali na hiter tehnološki napredek in družbene spremembe.
- **Podjetniška miselnost:** Spodbujanje inovacij in gospodarske rasti s spodbujanjem podjetniške miselnosti v različnih sektorjih.
- **Digitalna pismenost:** vključevanje digitalnih spretnosti v izobraževanje in poklicni razvoj za učinkovito sodelovanje v digitalnem gospodarstvu.
- **Sodelovanje in mreženje:** Krepitev veščin sodelovanja znotraj sektorjev in med njimi, vključno z mednarodnimi partnerstvi.
- **Kritično razmišljanje in reševanje problemov:** Razvijanje sposobnosti analitičnega in ustvarjalnega razmišljanja za reševanje kompleksnih izzivov, zlasti na področju trajnosti in digitalizacije.
- **Komunikacijske in vodstvene sposobnosti:** Izboljšanje strateškega razmišljanja, odločanja in vodenja skupine za spodbujanje organizacijskih sprememb in inovacij.

Deležniki, ki oblikujejo strategijo

Strategija S5 se razvija in izvaja s pomočjo **modela četverne vijačnice**, ki vključuje:

- **Podjetja, raziskovalne ustanove, vlada in civilna družba, kar** zagotavlja celovit pristop k inovacijam in razvoju znanj in spretnosti.
- **strateška partnerstva za raziskave in inovacije (SRIP)**, ki imajo ključno vlogo pri spodbujanju inovacij na prednostnih razvojnih področjih ter spodbujajo sodelovanje med industrijo, akademskim svetom in javnimi institucijami.

Strategija S5 močno podpira cilje projekta **x-Inno Radar**, saj poudarja pomen prečnih, ustvarjalnih in podjetniških spretnosti kot gonil industrijske preobrazbe in konkurenčnosti. Ta znanja in spretnosti so ključnega pomena za podporo digitalnega in zelenega prehoda ter spodbujanje inovacijskih ekosistemov.

3. Regionalno okolje mehkih veščin

(1) RAZPOLOŽLJIVOST MEHKIH VEŠČIN

Gorenjska regija z raznoliko gospodarsko osnovo v turizmu, storitvah in industriji predstavlja mešano sliko glede razpoložljivosti mehkih veščin. Medtem ko so nekatere kompetence v posameznih sektorjih dobro zastopane, ostaja splošni razvoj mehkih veščin razdrobljen in je pogosto odvisen od pobud posameznih organizacij ali od projektov, financiranih od zunaj, ne pa od sistemskih strategij.

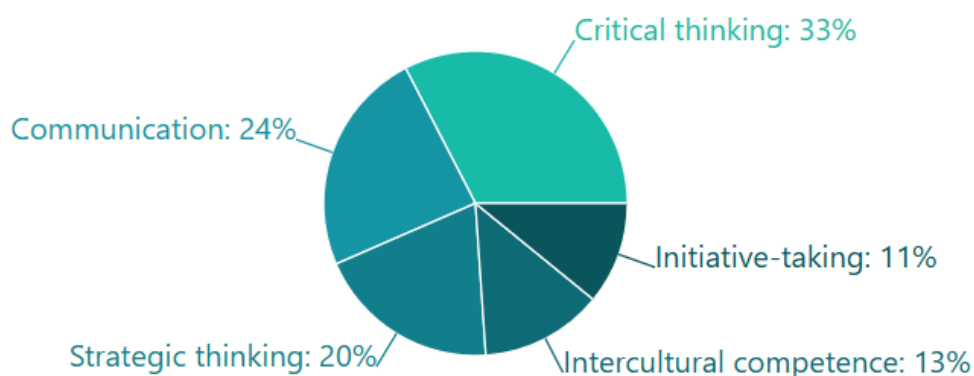
V **turističnem in gostinskem sektorju**, ki je močan v krajih, kot so Bled, Bohinj in Kranjska Gora, so mehke veščine, kot so **komunikacija, timsko delo in medosebna prilagodljivost**, razmeroma dobro razvite. Te spretnosti so bistvene za zagotavljanje kakovostnih storitev in se krepijo z nenehnimi stiki z mednarodnimi strankami na delovnem mestu. Zato turistični sektor deluje kot praktično okolje, v katerem se mehke spretnosti naravno uveljavljajo in ohranjajo.

V **industrijskih MSP**, zlasti v proizvodnih in predelovalnih sektorjih v Kranju, Trzinu in na Jesenicah, se vse bolj zavedajo pomena mehkih veščin, kot so **reševanje problemov, iniciativnost in prilagodljivost**, zlasti v kontekstu tehnoloških sprememb in digitalizacije. Vendar je izvajanje sistematičnega usposabljanja in razvoja teh spretnosti še vedno omejeno. Večina učenja poteka neformalno in odzivno, pogosto brez dolgoročnega strateškega okvira.

Izobraževalni sistem na Gorenjskem je začel vključevati mehke veščine v učne načrte s projektnim učenjem, interdisciplinarnimi nalogami in partnerstvi z lokalnimi podjetji. Vendar te pobude niso niti razširjene niti dosledne. Ker ni **strukturiranega sistema dualnega izobraževanja** in je uporaba **vajeništva** omejena, učenci pogosto končajo šolanje z **nezadostno praktično izkušnjo**. Zato je razvoj mehkih veščin med mladimi še vedno nedosleden in pogosto bolj teoretičen kot izkustven.

Lokalne skupnosti in nevladne organizacije so med najbolj dejavnimi akterji pri spodbujanju razvoja mehkih spretnosti, ki izvajajo programe za mlade, brezposelne in druge ranljive skupine. Ta prizadevanja zajemajo področja, kot so komunikacija, skupinsko sodelovanje, zaposljivost in državljansko udejstvovanje. Vendar njihov doseg omejujejo **razdrobljenost, odvisnost od kratkoročnega zunanega financiranja in pomanjkanje kontinuitete**, kar onemogoča dolgoročni strateški učinek.

Katere mehke veščine je treba glede na vaše poklicne izkušnje najbolj razviti?

Slika1 : Raziskava o mehkih veščinah (vir)

Povzetek ocene:

Mehke veščine, kot so **komunikacija, timsko delo in prilagodljivost**, so v turizmu razmeroma dobro razvite, delno pa so prisotne tudi v storitvenih sektorjih. **Reševanje problemov** in **iniciativnost** se pojavljata v industrijskem kontekstu, vendar še vedno nimata strukturirane podpore. Med **mladimi in novimi udeleženci na trgu dela** je razpoložljivost mehkih veščin še vedno zmerna zaradi vrzeli v izkustvenem učenju. Na splošno so mehke spretnosti na Gorenjskem **prisotne, vendar razdrobljene** in z omejenim sistemskim usklajevanjem.

To ugotovitev potrjujejo ključne mednarodne ocene:

- **Smernice OECD za izvajanje strategije znanj in spretnosti za Slovenijo** poudarjajo, da Slovenija potrebuje bolj usklajen pristop k razvoju mehkih veščin, zlasti med odraslimi in na delovnih mestih, poudarja izboljšanje sodelovanja med izobraževalnimi ustanovami, podjetji in lokalnimi skupnostmi.
- **Poročilo o odpornosti podeželja** poudarja pomen mehkih veščin, kot so komunikacija, vodenje projektov in spodbujanje, za trajnostni razvoj podeželskih območij. Kot ključne metode priporoča interdisciplinarno učenje in prakso na terenu.
- Poročilo **Evropske unije o izobraževanju in usposabljanju za leto 2024** razkriva, da Slovenija zaostaja za povprečjem EU na področju osnovnih digitalnih spretnosti med odraslimi, kar kaže na širšo potrebo po stalnem izpopolnjevanju, vključno s prekarnimi in mehкими spretnostmi.

Te ugotovitve kažejo, da Gorenjska sicer ponuja obetavno podlago za razvoj mehkih veščin, vendar je za vzpostavitev trdnega, vključujočega in regionalno zasidranega okvira še vedno potrebno veliko truda.

(2) UDELEŽENCI PRI RAZVOJU MEHKIH VEŠČIN IN CILJNE SKUPINE

Razvoj mehkih veščin na Gorenjskem omogoča širok spekter akterjev iz izobraževalnega, javnega, nevladnega in zasebnega sektorja. Vendar so ta prizadevanja večinoma decentralizirana in niso v celoti usklajena z usklajenimi regionalnimi strategijami.

Izobraževalne ustanove, vključno s srednjimi poklicnimi šolami in višjimi strokovnimi šolami v Kranju, na Jesenicah in v Škofji Loki, imajo pomembno vlogo pri formalnem razvoju mehkih veščin. Njihov prispevek je najbolj viden v okviru učnih načrtov in obšolskih pobud, ki se osredotočajo na timsko delo, komunikacijo in reševanje osnovnih problemov - zlasti v okviru projektnega učenja in občasnih partnerstev z lokalnimi podjetji. Vendar pa ti pristopi še niso sistematično uveljavljeni, njihov doseg pa je pogosto omejen na bolj proaktivne ustanove.

Lokalne skupnosti in nevladne organizacije so med najbolj dinamičnimi akterji v regiji. Mladinski centri, kot je Mladinski center Kranj, in organizacije, ki se ukvarjajo s socialno aktivacijo in vseživljenjskim učenjem, kot je Ljudska univerza Kranj, redno izvajajo programe mehkih veščin, namenjene **mladim, dolgotrajno brezposelnim, starejšim odraslim in socialno prikrajšanim skupinam**. Te pobude se običajno osredotočajo na zaposljivost, državljansko udeležbo, digitalno vključenost in osebni razvoj. Vendar se pogosto zanašajo na projektno financiranje in se zato soočajo z vprašanji trajnosti in kontinuitete.

Javni zavodi za zaposlovanje (predvsem območne enote Zavoda RS za zaposlovanje) podpirajo razvoj mehkih veščin prek programov aktivnega trga dela, svetovanja in delavnic za iskalce zaposlitve. Njihove dejavnosti so zlasti pomembne za brezposelne osebe in nizkokvalificirane odrasle, čeprav jih omejujejo standardizirani nacionalni učni načrti in proračunske omejitve.

Gospodarske zbornice, kot so Gorenjska gospodarska zbornica in regionalne podružnice Obrtno-podjetniške zbornice, ponujajo občasna usposabljanja in dogodke za mreženje, namenjene **podjetnikom in zaposlenim v MSP**. Ti dogodki po navadi vključujejo module o komunikaciji, vodenju in interakciji s strankami, čeprav so mehke veščine le redko v središču pozornosti.

K temu prispevajo tudi **zasebni ponudniki usposabljanja in podjetja za poslovno svetovanje**, zlasti s ponudbo prilagojenih usposabljanj za podjetja ali strokovnega razvoja za vodstvene delavce. Vendar je dostop do takšnih storitev pogosto omejen na večja podjetja ali podjetja s posebnimi strategijami na področju človeških virov, zaradi česar so številna MSP in mikropodjetja slabo oskrbovana.

BSC Kranj v sodelovanju z **Razvojno agencijo SORA (RA SORA)** in **Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske (RAGOR)** tvori regionalno podporno strukturo za razvoj na Gorenjskem. Kot ključne posredniške institucije delujemo kot most med lokalnimi deležniki in nacionalnimi političnimi okviri ter omogočamo strateško usklajevanje v odsotnosti formalnih struktur regionalnega upravljanja. Skupaj z ustreznimi partnerji sooblikujemo in izvajamo **regionalni razvojni program 2021-2027**, v katerem je **razvoj človeškega kapitala** ena od osrednjih prednostnih nalog.

V tem okviru RA SORA in RAGOR prispevata k spodbujanju mehkih veščin z **izvajanjem nacionalnih projektov in projektov, ki jih financira EU**, lokalnih razvojnih pobud ter podpornih storitev za občine, izobraževalne ustanove in MSP. Naše delo podpira razvoj kompetenc na področjih, kot so vseživljenjsko učenje, vključevanje mladih, lokalna udeležba in podjetniška miselnost. S temi dejavnostmi krepimo regionalne zmogljivosti za soočanje z izzivi preobrazbe in krepitev vključujočih razvojnih poti.

Poslovno podporni center Kranj
Regionalna razvojna agencija Gorenjske

RAGOR
RAZVOJNA AGENCIJA
ZGORNJE GORENJSKE

RAZVOJNA
AGENCIJA
SORA

Kovačnica je kot dislocirana enota BSC Kranj ključni akter pri razvoju mehkih veščin na Gorenjskem. S strukturiranimi programi, namenjenimi **osnovnošolcem, srednješolcem in univerzitetni mladini**, Kovačnica aktivno spodbuja **pionirske veščine**, kot so ustvarjalnost, samoiniciativnost, reševanje problemov in podjetniško razmišljanje. Poleg tega neposredno sodeluje z **zagonskimi podjetji in potencialnimi podjetniki** ter jim nudi mentorstvo, delavnice in podporne storitve. Kot regionalni deležnik ima Kovačnica **povezovalno vlogo - omogoča** sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, javnimi službami, nevladnimi organizacijami in podjetji. Njeno delo je vključeno v **nacionalne projekte in projekte, ki jih financira EU**, kar omogoča izvajanje različnih oblik za razvoj transverzalnih kompetenc. Poleg tega Kovačnica deluje kot **zagovornik**

politike, ki si prizadeva za bolj **praktično usmerjen izobraževalni sistem** in boljše vključevanje mehkih veščin v strategije razvoja gospodarstva in trga dela.

Ciljne skupine za razvoj mehkih veščin na Gorenjskem se razlikujejo glede na sektor in ponudnika:

- **Učence in mlade** večinoma dosegajo šole, mladinske organizacije in programi, kot so tisti, ki jih izvaja Kovačnica.
- **Brezposelne osebe in nizkokvalificirani odrasli** so glavni cilj javnih programov zaposlovanja in skupnostnih učnih centrov.
- **Zaposleni v turizmu in storitvenih dejavnostih** so pogosto izpostavljeni na delovnem mestu in se neformalno usposablajo.
- **Delavci in podjetniki v MSP** imajo koristi od dogodkov za mreženje, mentorstva in tematskih delavnic, čeprav je ponudba nedosledna.
- **Ranljive skupine** (npr. starejši odrasli, migranti, ženske, ki se vračajo na delo) so obravnavane predvsem v okviru projektov, ki jih vodijo nevladne organizacije.

Skratka, Gorenjska ima raznolik, a razdrobljen ekosistem za razvoj mehkih veščin. Regionalni akterji, kot je Kovačnica, so s svojo povezovalno zmogljivostjo in dosegom na različnih ravneh deležnikov zgled dobre prakse. Vendar pa sta za zagotovitev trajnostnega, vključujočega in učinkovitega spodbujanja mehkih spretnosti v regiji potrebna večja strateška usklajenost in medsektorsko usklajevanje.

(3) OBSTOJEČE MREŽE IN SODELOVANJA

Za ekosistem za razvoj mehkih veščin na Gorenjskem je značilna **omejena, vendar razvijajoča se mreža sodelovanja** med izobraževalnimi ustanovami, organizacijami javnega sektorja, nevladnimi organizacijami in podjetniškimi podpornimi strukturami. Čeprav več akterjev učinkovito deluje na lokalni ravni, njihovo sodelovanje ostaja večinoma **projektno, nesistemsko** in odvisno od **osebnih ali institucionalnih pobud**, ne pa od strateškega regionalnega usklajevanja.

Obstoječa omrežja delujejo predvsem v okviru:

- **skupno izvajanje projektov** (npr. Erasmus+, Interreg, nacionalni razvojni programi),
- **občasna partnerstva** med šolami in lokalnimi podjetji,
- **sodelovanje med javnimi in nevladnimi organizacijami** za vključevanje na trg dela,
- in nastajajoče **platforme z več zainteresiranimi stranmi**, ki jih običajno spodbujajo regionalne razvojne institucije.

Primer rastočega regionalnega vozlišča je **Kovačnica**, ki aktivno povezuje deležnike iz izobraževalnega sektorja, podpore podjetništvu, mladinskega dela in občinske uprave. S svojim projektnim pristopom Kovačnica spodbuja **medsektorski dialog in sodelovanje**, zlasti pri pobudah, usmerjenih v podjetništvo mladih in razvoj praktičnih veščin.

Druge pomembne prakse sodelovanja vključujejo:

- Sodelovanje med **Ljudsko univerzo Kranj** in lokalnimi občinami pri programih socialne aktivacije in izobraževanja odraslih;
- **Neformalne mreže mladinskih centrov** v Škofji Loki, Trzinu in na Jesenicah, ki občasno usklajujejo delavnice ali izmenjujejo prakse;
- javno-zasebna partnerstva, ki jih je vzpostavila **obratna zbornica in zbornica malih podjetij**, pogosto povezana s poklicnim usposabljanjem in spodbujanjem podjetništva.

Kljub tem prizadevanjem pa **ni mehanizmov za usklajevanje na regionalni ravni. Ni formalizirane regionalne strategije ali organa za upravljanje**, namenjenega razvoju mehkih veščin, ki bi združeval

prizadevanja, opredeljeval skupne cilje in ustrezno dodeljeval sredstva. Komunikacija med sektorji (izobraževanje, podjetja, civilna družba, javna uprava) je po navadi ad hoc ali tematska, omejena na čas trajanja posameznih projektov.

Številne organizacije poročajo, da so njihova sodelovanja:

- **neponavljajoče se,**
- **temeljijo na financiranju** (tj. obstajajo le za čas trajanja projekta),
- in nimajo **formalnih povratnih informacij** ali strateških nadaljnjih ukrepov.

Če povzamemo, čeprav je na Gorenjskem več zavezanih akterjev in primerov smiselnega sodelovanja, ti ostajajo **razpršeni in bolj operativni kot strateški**. Krepitev in formalizacija medinstitucionalnega sodelovanja, po možnosti pod vodstvom ustanovljenega regionalnega usklajevalnega organa, bi bila ključni naslednji korak k oblikovanju odprtega in povezovalnega regionalnega okvira za razvoj mehkih veščin.

(4) OBSTOJEČE OBLIKE ZA RAZVOJ MEHKIH VEŠČIN

Na Gorenjskem se mehke veščine razvijajo v različnih oblikah, od strukturiranega formalnega izobraževanja do neformalnih dejavnosti v skupnosti. Te oblike se precej razlikujejo glede na ciljne skupine, pedagoške pristope, intenzivnost in trajnost. Čeprav obstajajo nekateri obetavni modeli, je celotna pokrajina še vedno **heterogena in premalo vključena** v širši regionalni razvojni okvir.

Najpogostejše oblike so:

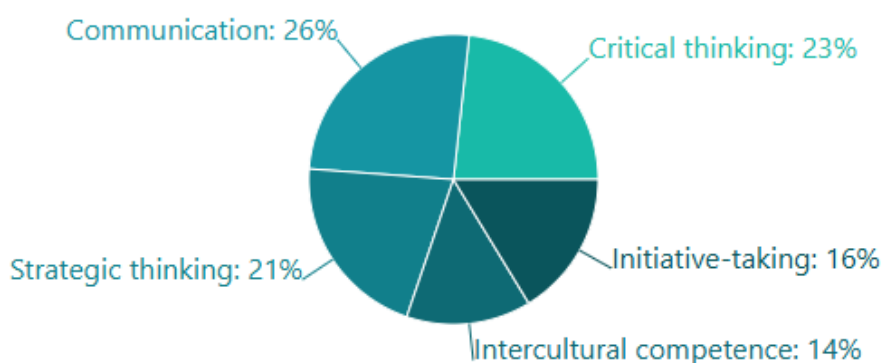
- **Delavnice in kratki tečaji usposabljanja:** NVO, javni zavodi (npr. Ljudska univerza Kranj) in organizacije za podporo podjetništvu pogosto obravnavajo komunikacijo, timsko delo, digitalno pismenost in samopredstavitve. Običajno so kratkotrajni in se izvajajo v okviru nacionalnih projektov ali projektov, ki jih financira EU. Njihova dostopnost je na splošno dobra, zlasti za brezposelne odrasle in mlade.
- **Projektno učenje v šolah:** Projektno delo, ki se vse bolj uveljavlja v poklicnem in srednjem izobraževanju, učencem omogoča, da razvijajo prečne spretnosti, kot so načrtovanje, sodelovanje in reševanje problemov. Vendar sta pogostost in kakovost takšnih pristopov močno odvisna od posameznih šol in učnega osebja ter sta le redko usklajena s potrebami trga dela.
- **Mentorstvo in podjetniški coaching:** te oblike, ki jih ponujajo predvsem Kovačnica in druge organizacije za podporo zagonskim podjetjem, so zelo prilagojene in osredotočene na razvoj **pionirskih spretnosti** (npr. pobuda, odpornost, vodenje). Namenjene so mladim inovatorjem, študentom in ambicioznim podjetnikom, pogosto v obliki individualnega mentorstva, start-up vikendov ali inovacijskih dogodkov, ki temeljijo na izzivih.
- **Medvrstniško učenje in mladinsko delo:** Mladinski centri na Gorenjskem (npr. v Kranju, Škofji Loki, Trzinu) organizirajo tematske dejavnosti - debate, simulacije in skupnostne projekte, ki pomagajo razvijati državljansko odgovornost, komunikacijske veščine in timsko delo. Gre za dragocene neformalne pristope, ki pa so odvisni od aktivnosti lokalnih mladinskih delavcev in razpoložljivih finančnih sredstev.
- **Poklicno usmerjanje in svetovanje:** Šole in javni zavodi za zaposlovanje ponujajo oblike svetovanja, ki vključujejo razvoj mehkih veščin, zlasti v smislu samozavedanja, določanja ciljev in usmerjenosti na trg dela. Pogosto pa je njihovo trajanje in poglobljenost omejena.
- **Poslovno mreženje in tematski dogodki:** Gospodarske zbornice, lokalne razvojne agencije in inovacijska središča organizirajo dogodke (npr. okrogle mize, zajtrke za mreženje, podjetniške forume), ki posredno spodbujajo mehke veščine, kot so javno nastopanje, mreženje in strateško razmišljanje, zlasti med predstavniki MSP.

Čeprav te oblike skupaj tvorijo **raznolik ekosistem**, ostajajo **v veliki meri neusklajene** in **neenakomerno porazdeljene** po regiji. **Ni regionalnega okvira kakovosti ali mehanizma spremljanja**, ki bi zagotavljal njihovo učinkovitost, usklajenost s potrebami trga dela ali trajnost.

4. Regionalne vrzeli in potrebe

Gorenjska se kljub prisotnosti zavzetih akterjev in različnih pobud sooča s številnimi strukturnimi in operativnimi vrzeli na področju razvoja mehkih veščin. Ključni regionalni izzivi se odražajo tako v spoznanjih deležnikov s srečanj fokusnih skupin kot tudi v rezultatih strokovnih in splošnih raziskav, izvedenih v okviru projekta x-Inno Radar.

Slika2 : Raziskava o mehkih veščinah (vir)

Prvič, obstaja očitno **neskladje med razpoložljivimi znanji in spretnostmi ter potrebami trga dela**, zlasti v industrijskem in proizvodnem sektorju. Podatki iz slovenske ankete izpostavljajo **kritično mišljenje, reševanje problemov in komunikacijo** kot najbolj potrebne mehke spretnosti, ki pa so po poročanju vseh skupin delovne sile hkrati nezadostno prisotne.

Drugič, v regiji ni **sistematičnega in v prakso usmerjenega izobraževalnega okvira**. Kljub delnim prizadevanjem poklicnih šol in visokošolskih zavodov za vključitev projektnega učenja je zaradi odsotnosti modela dualnega izobraževanja in omejenih možnosti vajeništva **praktična izpostavljenost študentov nezadostna**. Mladi pogosto vstopajo na trg dela brez dejanskih izkušenj s skupinskim delom, vodenjem ali prevzemanjem pobud.

Tretjič, čeprav **nevladne organizacije in lokalne skupnosti** ponujajo številne dragocene oblike (delavnice, mentorstvo, aktivacijski programi), so te **razdrobljene, kratkoročne in pogosto odvisne od financiranja**. To omejuje njihov doseg in dolgoročni učinek. Fokusna skupina je potrdila, da tem prizadevanjem, čeprav so inovativna, primanjkuje kontinuitete in sistemske podpore.

Četrtrič, **regionalno sodelovanje je premalo izkoriščeno**. Čeprav mreže, kot sta Kovačnica ali Ljudska univerza Kranj, aktivno gradijo medsektorske povezave, je sodelovanje med javnimi organi, podjetji, izobraževanjem in civilno družbo še vedno nedosledno. Manjka regionalni usklajevalni mehanizem ali platforma za znanja in spretnosti, ki bi strateško usklajevala ukrepe in jih povezovala z razvojnimi cilji.

Raziskava je pokazala **tudi omejeno dinamiko povpraševanja** po mehkih veščinah na delovnem mestu: velik delež slovenskih anketirancev meni, da je povpraševanje ostalo nespremenjeno ali se je celo zmanjšalo. To kaže na pomanjkanje ozaveščenosti delodajalcev o strateški vrednosti mehkih veščin pri upravljanju sprememb, spodbujanju inovacij in izboljšanju kulture na delovnem mestu.

Zaključimo lahko, da so ključne regionalne potrebe naslednje:

- vzpostavitev skupne strategije za vključevanje mehkih veščin v izobraževanje, gospodarstvo in inovacijske ekosisteme;
- povečanje vključenosti delodajalcev in ozaveščenosti o pomembnosti mehkih veščin;
- vzpostavitev trajnostnih in vključujočih modelov izvajanja, zlasti za mlade in manj zastopane skupine;
- boljše usklajevanje med regionalnimi akterji za dolgoročno in usklajeno izvajanje.

Ta spoznanja bodo usmerjala razvoj ciljno usmerjenih pilotnih ukrepov in bodo podlaga za prihodnjo regionalno strategijo mehkih veščin.

5. Regionalne najboljše prakse

1. Kovačnica

Kovačnica deluje kot **večnamensko središče za mlade, študente in podjetnike v zgodnji fazi razvoja**, ki ponuja različne oblike za razvoj "pionirskih veščin", kot so reševanje problemov, ustvarjalnost, pobuda, podjetniške veščine in komunikacija. S sodelovanjem s šolami in lokalnimi podjetji ter s podporo nacionalnih projektov in projektov EU zagotavlja izkustveno usposabljanje, mentorstvo in inovativno usmerjeno izobraževanje.

Pomembno je, da je Kovačnica del **Regionalne razvojne agencije (BSC Kranj)**, ki ima ključno vlogo pri zagotavljanju **uravnoveženega regionalnega razvoja** na Gorenjskem. Kot taka Kovačnica ne podpira le individualnih učnih poti, temveč prispeva tudi k širšim regionalnim razvojnim ciljem, tudi na področju **človeškega kapitala in kompetenc delovne sile**. Deluje kot **povezovalec in zagovornik**, ki omogoča dialog med ponudniki izobraževanja, javnimi institucijami in zasebnim sektorjem ter spodbuja v **prakso** bolj **usmerjen in trgu dela prilagojen učni sistem**.

Slika3 : Arhiv Kovačnica (vir)

2. Ljudske šole na Gorenjskem - vseživljenjsko učenje in socialna aktivacija

Ljudske univerze na Gorenjskem ponujajo strukturirane **programe neformalnega izobraževanja in usposabljanja**, namenjene zlasti **brezposelnim, starejšim odraslim in socialno ranljivim skupinam**. Njihova ponudba običajno vključuje module, ki se osredotočajo na **medosebno komunikacijo, samozavest, timsko delo in digitalne kompetence** ter prispevajo k osebni razvoju in zaposljivosti. Ti programi so na splošno dostopni in usmerjeni v skupnost, čeprav so pogosto odvisni **od zunanjega financiranja projektov**, kar lahko vpliva na njihovo kontinuiteto in dolgoročno trajnost.

Slika4 : Arhiv Ljudske univerze Kranj (vir)

3. Projektno učenje v poklicnem izobraževanju

Več poklicnih in strokovnih šol na Gorenjskem je uvedlo **projektne in v prakso usmerjene učne pristope**. Ti vključujejo realne naloge, timsko delo in medpredmetne naloge, ki so v nekaterih primerih razvite skupaj z lokalnimi podjetji. Čeprav te pobude še niso institucionalizirane na sistemski ravni, kažejo velik potencial za izboljšanje zaposljivosti dijakov in pridobivanje mehkih veščin.

Slika5 : Freepik

4. Nastajajoče prakse lokalnega sodelovanja

Čeprav so tradicionalni mladinski centri v zadnjih letih zmanjšali svojo dejavnost, posamezne šole, nevladne organizacije in občinski akterji preizkušajo **lokalne modele sodelovanja** za zagotavljanje vsebin, ki so pomembne za pridobivanje mehkih veščin - pogosto v okviru izvenšolskih delavnic, inovacijskih klubov ali programov socialne aktivacije. Ti programi neformalno dopolnjujejo formalno izobraževanje in pogosto dosežejo občinstvo, ki sicer ni vključeno v strukturirano izobraževanje. usposabljanje.

Slika6 : Arhiv Mali pustolovci

5. Pilotna pobuda v okviru radarja x-Inno

Regionalni pilotni projekt, ki ga koordinira BSC Kranj v okviru **sklopa 3: "Pionirski duh"**, se osredotoča na **povezovanje izobraževalnih ustanov z lokalnim okoljem in poslovnim sektorjem** za spodbujanje **ustvarjalnosti, iniciativnosti in podjetniške naravnosti** med mladimi. Preučuje inovativne načine ponovnega uvajanja v prihodnost usmerjenih znanj v lokalne skupnosti, zlasti z oblikami, ki presegajo tradicionalne učilnice in aktivno vključujejo zunanje partnerje, kot so podjetja, mentorji in inovacijska središča. Pilotni projekt naj bi služil **kot model za lokalno zasidrane, prenosljive oblike**, ki lahko okrepijo zmogljivosti preoblikovanja v industrijskih regijah.

Slika7 : Arhiv Kovačnica

D. Ambicije regionalnega pilotskega preizkusa

1. Pionirski duh

a) Mladi pinoriji

Prenos dobre prakse od avstrijskega partnerja.

Projekt, ki mlade v osnovnih in srednjih šolah opolnomoči, da prepoznajo izzive v svojih lokalnih skupnostih (socialne, okoljske, kulturne, izobraževalne, zdravstvene itd.) in razvijejo inovativne rešitve z merljivimi učinki. Mladi udeleženci bodo prek odprtega razpisa za zbiranje predlogov predložili projektne zamisli, namenjene reševanju resničnih problemov in prispevanju k trajnostnemu razvoju svojih skupnosti. Pobuda spodbuja ustvarjalnost, družbeno odgovornost in podjetniško razmišljanje ter mlade opremlja z bistvenimi spretnostmi 21. stoletja.

Namen pilotnega projekta:

- **Spodbujanje pionirskega duha in družbene odgovornosti** med mladimi.
- **Razviti funkcionalno pismenost, ustvarjalno razmišljanje, podjetniške spretnosti in kompetence za vodenje projektov.**
- **Izboljšanje spretnosti sodelovanja, komunikacije in timskega dela** s praktičnimi projekti, usmerjenimi v skupnost.
- **Prispevati k trajnostnemu razvoju skupnosti** s pobudami, ki jih vodijo mladi in so namenjene reševanju lokalnih izzivov.

Cilji pilotnega projekta:

1. **Opredeliti vsaj 15 izzivov skupnosti** v lokalnih okoljih na Gorenjskem.
2. **Podpreti izvajanje vsaj 5 projektov** z jasnimi in merljivimi socialnimi učinki.
3. **Organizacija delavnic** za izbrane udeležence, ki bodo omogočile usposabljanje na področju projektnega vodenja in finančnega načrtovanja.
4. **Vključitev mentorjev**, ki bodo mladim udeležencem zagotavljali smernice in podporo v celotnem življenjskem ciklu projekta.
5. **Pilotni model vključevanja mladih** v reševanje družbenih izzivov in spodbujanje državlanskega udejstvovanja.

S sodelovanjem v vseh fazah razvoja projekta - od prepoznavanja lokalnih izzivov do oblikovanja, načrtovanja in izvajanja rešitev - bodo udeleženci sistematično razvijali **ključne mehke veščine**, ki so bistvene za obvladovanje industrijskega prehoda. Te vključujejo **ustvarjalno razmišljanje, prevzemanje pobud, vodenje, načrtovanje projektov, komunikacijo in timsko delo**. S **praktičnimi izkušnjami in mentorstvom** bodo učenci okrepili svoje sposobnosti za samostojno in sodelovalno delo, izboljšali funkcionalno in digitalno pismenost ter pridobili kompetence podjetniškega razmišljanja in osnovnega finančnega upravljanja.

Na ta način pilotni projekt ne spodbuja le državlanske angažiranosti in inovacij v skupnosti, temveč tudi neposredno prispeva k razvoju kompetenc mladih, ki so usmerjene v prihodnost. Krepi **pristop x-Inno Radar**

z operacionalizacijo koncepta pionirskih veščin v regionalnem kontekstu in pripravlja naslednjo generacijo na aktivno vlogo pri oblikovanju prihodnosti industrijskih regij, kot je Gorenjska.

b) Družbeni inkubator

Petkove spretnosti: Odprte ulice, odprte spretnosti je skupnostni pilotni projekt, namenjen prenosu spretnosti, pomembnih za prihodnost, neposredno v javni prostor in bližje ljudem, ki običajno niso vključeni v inovacijske ali učne programe. V okviru poletnega festivala *Kr petek* je v kranjskem mestnem središču bosta BSC Kranj in Kovačnica gostila **tri tematske petke**, pri čemer bo vsak od njih mestni trg spremenil v začasni družbeni inkubator, osredotočen na aktivacijo mehkih veščin.

Na teh dogodkih bodo mimoidoči, družine, mladi in širša javnost povabljeni k sodelovanju pri kratkih praktičnih dejavnostih, ki bodo prikazale in spodbujale ključne kompetence, kot so **empatija, komunikacija, pobuda, timsko delo in ustvarjalnost**. Dejavnosti se bodo ob podpori Kovačeve mreže mentorjev spreminjale in bodo zasnovane tako, da bodo nizkoprazne, zanimive in vključujoče.

Vsak dogodek bo vključeval **del refleksije**, v katerem se bodo z neformalnimi orodji (table, glasovna sporočila, fotografske zgodbe) zbirali vtisi in povratne informacije udeležencev. To gradivo bo vključeno v skupni postopek dokumentiranja v partnerskih regijah v okviru projekta x-Inno Radar in bo prispevalo k **skupnemu razmisleku o začnih oblikah izobraževanja** za industrijske regije.

Ta pilotni projekt z odprtim, izkustvenim dostopom do mehkih veščin v sproščenem in javnem okolju podpira odpornost skupnosti in vključujoče inovacije. Poslanstvo radarja x-Inno Radar prenaša na raven ulice in ustvarja prepoznavnost mehkih kompetenc kot vsakodnevnih prednosti v času družbenega prehoda.

Cilji pilotnega projekta:

- Vnesite mehke inovacijske veščine v javni prostor in jih približajte vsakdanjim državljanom.
- doseči občinstvo, ki običajno ne sodeluje v izobraževalnih ali inovacijskih programih.
- Ustvarite vključujoče učno okolje z nizkim pragom v sproščenem okolju na prostem.
- Spodbujajte mehke veščine, pomembne za prihodnost, kot so empatija, pobuda, komunikacija in ustvarjalnost.
- spodbujanje neformalnega razmišljanja in dialoga med državljani o družbenih izzivih.
- Okrepiti prepoznavnost in dostopnost regionalnih podpornih struktur, kot je Kovačnica.
- prispevanje k mednarodnemu učenju o začnih oblikah izobraževanja s pomočjo skupne dokumentacije.

2. Teritorialno sodelovanje

a) Izseljenci za domovino

Pilot *Expats for Home* je namenjen izkoriščanju izkušenj in mehkih veščin prebivalcev Gorenjske, ki živijo v tujini ali so se tja pred kratkim vrnili. Temelji na ideji, da mednarodno mobilni posamezniki pogosto razvijejo poseben nabor spretnosti - medkulturno **komunikacijo, prilagodljivost, kritično mišljenje, skupno reševanje problemov**, ki lahko ob ustreznem sodelovanju obogatijo regionalno okolje.

Pilotni projekt se razvija v sodelovanju z **EURES Gorenjska** in **VTIS (Društvo šolajočih se Slovencev v zamejstvu in po svetu)**, ki pomagata identificirati in doseči Slovence, ki živijo v tujini. V prvi fazi se izvaja **ciljno usmerjeno kartiranje** potencialnih udeležencev, ki mu sledi neposredno nagovarjanje. Izbrani posamezniki bodo nato povabljeni k sodelovanju v različnih prilagojenih oblikah sodelovanja - kot so **gostujoča predavanja, delavnice, spletni dialogi, mentorski sestanki ali kampanje pripovedovanja zgodb**.

Cilj je preizkusiti različne načine, kako lahko izseljenci prispevajo k lokalnemu razvoju, ne da bi se morali za stalno vrniti domov. Izvedlo se bo vsaj **pet različnih dejavnosti**, vsaka od njih pa bo oblikovana tako, da bo ustrezala znanju in spretnostim izseljencev ter interesom lokalnih institucij, podjetij ali skupnosti.

S ponovno aktivacijo razpršenih talentov in ustvarjanjem pomembne, na izkušnjah temelječe izmenjave med globalnimi in lokalnimi akterji ta pilotni projekt prispeva k širšim ciljem teritorialnega sodelovanja v okviru programa x-Inno Radar. Prikazuje, kako lahko regije ostanejo odprte in povezane, hkrati pa krepijo svoje zmogljivosti za preoblikovanje in inovacije.

Cilji pilotnega projekta:

- Zemljevid in povezovanje Slovencev, ki živijo ali so živeli v tujini.
- Poudarite in prenesite mehke veščine, pridobljene z mednarodnimi izkušnjami, v lokalno okolje.
- Preizkusite različne oblike sodelovanja (npr. predavanja, mentorstvo, spletne vsebine) za regionalno ustreznost.
- Spodbujajte sodelovanje med tujci in lokalnimi deležniki na področju izobraževanja, gospodarstva in civilne družbe.
- Krepitev odprtosti regije za zunanje znanje in različne življenjske poti.

E. Regionalni strateški cilji

Projekt **x-Inno Radar** je strateško umeščen v podporo prehodu Gorenjske iz tradicionalnega industrijskega gospodarstva v regijo, ki temelji na znanju in inovacijah. Da bi to dosegli, želimo **razvoj mehkih veščin** vključiti v obstoječe in nastajajoče regionalne strategije ter zagotoviti, da bodo te kompetence prepoznane kot ključni dejavniki gospodarske rasti, socialne kohezije in odpornosti.

Usklajenost z regionalnimi strategijami:

Naš pristop je usklajen s ključnimi strateškimi okviri, vključno z:

- **Regionalni razvojni program Gorenjske (RRP) 2021-2027**, ki poudarja potrebo po usposobljeni delovni sili, opremljeni tako s tehničnimi kot tudi prečnimi znanji, ki bodo podpirala gospodarski prehod.
- **Slovenska strategija trajnostne pametne specializacije (S5)**, ki daje prednost inovacijam in podjetniškim sposobnostim za spodbujanje industrijske preobrazbe.

Utrjevanje mehkih veščin v strateških načrtih:

Prizadevali si bomo za vključitev mehkih veščin v regionalne strategije, in sicer z:

- **vključevanje mehkih veščin v regionalne pobude za inovacije** za podporo podjetniškega razmišljanja, ustvarjalnosti in reševanja problemov kot ključnih kompetenc za spodbujanje gospodarske rasti in družbenega razvoja.

- **Spodbujanje podjetniških in ustvarjalnih spretnosti** kot ključnih dejavnikov regionalnih inovacij in gospodarske diverzifikacije, zlasti v strateških sektorjih, opredeljenih v strategiji S5.
- **Usklajevanje s prednostnimi nalogami RIS3** za krepitev zmogljivosti Gorenjske na področju napredne proizvodnje, trajnostnega turizma in ustvarjalnih industrij.

Spodbujanje podjetniških spretnosti:

Ker je **Kovačnica (podjetniški inkubator)** v središču te pobude, bo v projektu **velik poudarek na podjetniških veščinah**, vključno z:

- **Ustvarjalnost in inovativnost**, da bi spodbudili nove poslovne zamisli in rešitve za regionalne izzive.
- **Prevzemanje tveganja in samoiniciativnost**, da bi spodbudili proaktivni pristop k podjetništvu in zmanjšali strah pred neuspehom.
- **Vodenje in sodelovanje v skupini**, da bi oblikovali učinkovite ekipe zagonskih podjetij in izboljšali mreženje v lokalnem podjetniškem ekosistemu.
- **Finančna pismenost in strateško razmišljanje**, da bi potencialni podjetniki pridobili znanje, potrebno za trajnostno poslovno rast.
- **Digitalne in podjetniške spretnosti**: Spodbujanje digitalnega prehoda in kulture inovacij na Gorenjskem.

Strateški vpliv in dolgoročna vizija:

x-Inno Radar bo s strateškim vključevanjem podjetniških znanj v obstoječe in nastajajoče regionalne strategije prispeval k:

- **Oblikovanje podjetniškega ekosistema**, ki podpira zagonska podjetja, velika podjetja ter inovativna mala in srednja podjetja na Gorenjskem.
- **Povečanje podjetniške dejavnosti in gospodarske diverzifikacije** ter zmanjšanje odvisnosti od tradicionalnih panog.
- **Spodbujanje kulture inovacij in prevzemanja tveganj**, ki spodbuja prehod Gorenjske v na znanju temelječe gospodarstvo.
- **Krepitev socialne kohezije in lokalne identitete** s spodbujanjem inovacij in podjetništva, ki ga vodi skupnost.

F. Kontekst radarja x-Inno

x-Inno Radar krepi mehke veščine v industrijskih regijah.

Danes so industrijske regije splošno znane po svojih naprednih **trdih** veščinah. Trenutno te regije doživljajo močno preoblikovanje svoje gospodarske in družbene osnove kot odziv na svetovne gospodarske trende, politične zahteve in strukturne pomanjkljivosti. Za boljše obvladovanje te preobrazbe so dodatno potrebne **mehke** spretnosti, kot so ustvarjalnost, sodelovanje, agilnost in inovativnost.

Zato radar x-Inno *raziskuje, spodbuja in vključuje ustrezne mehke veščine* v industrijska okolja. Ozavešča o njih in izboljšuje njihovo razpoložljivost.

Natančneje, projekt se ukvarja z:

1. izboljšanje prečnih mehkih spretnosti ključnih inovacijskih deležnikov, kot so mala in srednja podjetja, akterji na področju raziskav in razvoja ter organizacije za podporo podjetništvu,
2. Spodbujanje mehkih veščin skupnosti ustvarjalcev, ki temeljijo na kraju samem,
3. Oživljanje pionirskega duha industrijskih družb in
4. Mreženje za teritorialno sodelovanje na področju mehkih veščin.

Partnerji uporabljajo **skupni strukturirani pristop**. Začne se s preverjanjem regionalnih pokrajin mehkih veščin. Nato partnerji skupaj razvijejo pilotne dejavnosti. Rezultati pilotnih dejavnosti so podlaga za regionalne strategije za mehke veščine in nadnacionalna politična priporočila.

x-Inno Radar je pobuda **programa Interreg Srednja Evropa**, ki jo izvaja močno evropsko partnerstvo, sestavljeno iz osmih nemestnih industrijskih regij, možganskega trusta in znanstvenega inštituta.

Več informacij je na voljo na:

- <https://kovacnica.si/projekti/x-inno-radar/>
- www.x-inno-radar.eu
- <https://www.linkedin.com/company/x-inno-radar/>

Disclaimer

This publication has been developed within the x-Inno Radar project, supported by the Interreg CENTRAL EUROPE Programme with co-financing from the European Union. Its content is the sole responsibility of the authors and the project partnership and does not necessarily reflect the views or positions of the Interreg CENTRAL EUROPE Programme, its programme bodies or the European Union. Neither the programme authorities nor the European Union can be held responsible for any use that may be made of the information contained herein.